

інформаційним забезпеченням розуміють сукупність інформації (інформаційну базу), а інші – систему, в яку входять й інші складові (технічні засоби та програмне забезпечення, інформаційні технології, методичні інструктивні матеріали, системи класифікації та кодування).

Від якості інформаційного забезпечення залежить ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Оскільки є дуже важливим поінформованість про особливості законодавства та його зміни, не менш важливими є відомості про стан світового ринку: постачальників, конкурентів, ціноутворення тощо.

Таким чином використання інформаційного забезпечення створює такі переваги [3]: створення єдиної, централізованої в масштабі всього підприємства нормативно-довідкової системи; побудову схеми документообігу з урахуванням проходження інформації через єдиний центр опрацювання даних; підвищення точності й оперативності обліку з одночасним скороченням до необхідного мінімуму кількості документів і показників; чітку регламентацію процедур збереження і подання інформації на різні щаблі управління, а також доступу до неї зацікавлених підрозділів.

Аналізуючи вище наведену інформацію можна зробити висновок про те, що інформаційне забезпечення є життєво необхідним у діяльності підприємства і зокрема, у галузі ЗЕД. Успішні результати діяльності підприємств передбачають регулярне оновлення комп'ютерних технологій та інформаційного забезпечення, що, у свою чергу, стимулює постійне оновлення інформації про реальний стан організації, постачальників, посередників, експортерів чи імпортерів.

1. Економічний аналіз: навчальний посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатюк та ін. ; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченька. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – 556 с. 2. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз: навчальний посібник. – 3-тє вид., перероб. – Львів : Новий Світ, 2004. – 344 с.; 3. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009.

Кушнірук О.Ю.

студ. групи МЗДм-12

Науковий керівник – д.е.н., зав. О.Г. Мельник

РОЛЬ МИТНИХ ЛАБОРАТОРІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ ЄС ТА УКРАЇНИ

В Європейському Союзі надзвичайно важливу роль у діяльності митних органів відіграють митні лабораторії. Їх робота має вирішальне значення у всіх сферах митної політики. Митні лабораторії задіяні у виявленні шахрайських операцій, визначенні справжності продукції та її походження, а також виявленні незаконного експорту та імпорту наркотичних речовин та їх прекурсорів, тобто речовин, які

використовуються при виготовленні, виробництві чи переробці наркотичних засобів та психотропних речовин. Також слід сказати про важливість митних лабораторій у захисті споживачів від небезпечних вантажів, забруднених продуктів харчування, а також в охороні навколишнього середовища та зникаючих видів.

Створення та розвиток митних лабораторій на території України обумовлено об'єктивними умовами розвитку митної системи в цілому, зовнішньоекономічною діяльністю держави, яка швидко розвивається [1]. З метою ухилення від сплати митних платежів, суб'єкти ЗЕД при здійсненні експортно-імпорتنих операцій вдаються до різноманітних способів приховування справжнього найменування товарів, фізико-хімічних характеристик, складу, а також призначення товарів. Для того, щоб забезпечити ввезення товарів належної якості, а також безпечність ввезеного товару експертами митних лабораторій, а також окремими фахівцями, що призначаються посадовою особою митного органу, у веденні якої знаходиться справа про порушення митного законодавства, проводиться надзвичайно велика кількість експертиз.

Основними завданнями митних лабораторій є організація і проведення:

- експертиз (класифікаційних, матеріалознавчих, сертифікаційних, екологічних, фінансово-економічних);
- досліджень товарів для визначення їхніх властивостей, якості, вартості, походження;
- оперативної діагностики (визначення вигляду і найменування товарів при здійсненні митного контролю за їхнім переміщенням через митний кордон і насамперед, валюти, культурних цінностей, наркотичних і психотропних речовин, зброї й ін.) [2].

Історія сучасних митних лабораторій на території України почалася у 1994 р., коли відповідно до наказу Державного митного комітету України була створена Центральна митна лабораторія Державної митної служби України, проте у 2004 р. з метою оптимізації структури митної служби України та підвищення ефективності експертного забезпечення митних органів дана лабораторія була реорганізована в Центральне митне управління лабораторних досліджень та експертної роботи, якому в підпорядкування було передано експертні підрозділи митниць.

Після прийняття нового Митного кодексу України, що вступив у дію з 1 червня 2012 р., було передбачено залежно від особливостей зони дії митних лабораторій створення у кожній області країни як стаціонарних, так і пересувних митних лабораторій, проте наразі ми не бачимо втілення даних планів у дійсності.

Кожна держава має свої митні лабораторії, проте митні лабораторії окремої держави не можуть ефективно функціонувати без співпраці із експертами інших країн. Така співпраця необхідна для обміну передовим досвідом у галузі використання технічних засобів і методів виконання експертних робіт. Саме завдяки співробітництву митних органів України з іншими країнами, зокрема державами, які входять до складу ЄС,

відбувається обмін досвідом, а також науково-технічними розробками, завдяки яким можна виявити різноманітні шкідливі речовини в продуктах харчування, неякісні товари, що перевозяться через кордон, а також запобігають контрабанді та незаконному ввезенню наркотичних та психотропних речовин.

Митні лабораторії перебувають «у тіні» митних органів, мало хто задумується про тих, хто забезпечує основну діяльність митниці, проте без них було б неможливим нормальне існування жодної митної служби, тому слід створювати та розвивати митні лабораторії на території України та постійно обмінюватися досвідом з іноземними колегами.

1. Митниця пильно стежитиме за якістю імпортованих продуктів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu> 2. Діагностика та експертиза в митній діяльності: конспект лекцій / [О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.В. Мукан, В.Й. Жежуха, О.Ю. Григор'єв]. — Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2011 р. — 57 с.

Лев Н.Ю.
студ. групи МЗДм-12
Науковий керівник- к.е.н., доц. А. С. Завербний

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ТРУДОВОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основою переваг підприємства в конкурентній боротьбі є трудовий потенціал персоналу, тобто людські ресурси, їхні інтелектуальні здібності та знання, система цінностей, творча активність і адаптивність. Саме ці чинники дозволяють забезпечити його економічне зростання і стабільність, підвищити здатність до адаптації в конкурентній боротьбі [1]. Тому питанням розвитку персоналу, його оцінюванню, потрібно приділяти особливу увагу. Звідси, ефективність діяльності будь – якої організації прямо залежить від трудової активності персоналу.

Для того, щоб підвищити ефективність роботи працівників перш за все необхідно виявити існуючі проблеми, а для цього потрібно оцінити трудову активність персоналу. На даний момент не існує єдиної системи оцінки трудової активності, це пов'язано з тим, що трудова активність поєднує в собі багато різнопланових понять – трудову діяльність, дисциплінованість, ініціативність тощо, які неможливо оцінити за допомогою сукупності однорідних показників [2]. Найвідомішими методиками оцінки трудової активності персоналу є: витратні, порівняльні, коефіцієнтні, методика оцінки на основі одиниці живої праці, багатоступінчаста методика оцінки трудової активності персоналу промислових підприємств Г. М. Квіти [3].

Нажаль, жодна з цих методик не дозволяє провести оцінку трудової активності персоналу підприємства, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність.